

Profesionālās izglītības kompetences centrs
"Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola"

K.Valdemāra iela 139, Rīga, LV-1013, tālr. 67360823, e-pasts rdmv@rdmv.lv

Mācību līdzeklis
Mācību priekšmeta
„Gleznošana”
vadlīnijas

Autores:
Maira Daņilāne, Zaiga Sīmane, Linda Stepīte;
Profesionālās izglītības kompetences centra
„Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola”
pedagoģes

2017

Mācību priekšmets „Glezošana” (turpmāk - MP Glezošana) ir profesionālās vidējās mākslas izglītības programmas sastāvdaļa. MP Glezošana ietver noteiktu mērķi, uzdevumus un mācību saturu, apguves secību, mācību metodes. Minētais kopums rezumējas noslēguma prasībās, kā arī izglītojamo mācību sasniegumu novērtēšanā. MP Glezošana nodrošina starpdisciplināro saikni ar mācību priekšmetiem „Zīmēšana”, „Kompozīcija” un citiem profesionālās izglītības programmas mācību priekšmetiem vai kursiem.

Mācību priekšmeta mērķis

Sniegt zināšanas par gleznošanas tehniskiem paņēmieniem un to pielietojumu praktiskā darbā, attīstīt un izkopt izglītojamo mākslinieciskās un tehniskās iemaņas. Prast iegūtās zināšanas un praktiskās iemaņas pielietot radošu ideju vizualizācijai citos profesionālajos mācību priekšmetos.

Mācību priekšmeta uzdevumi

1. mācību gads

1. Iepazīšanās ar gleznošanas materiāliem (sedzošās krāsas – guaša, tempera, akrils, otas, paletes u.c.)
2. Glezošana ar sedzošām glezniecības tehnikām.
3. Glezniecības terminoloģijas apgūšana un pielietošana praktiskajā darbā (lokālā krāsa, tonalitāte, silti-vēsās krāsu attiecības, glezniecības kompozīcijas specifika).

2. mācību gads

1. Glezniecības pamatprincipu apgūšana, mainoties sarežģītības pakāpei sedzošajās glezniecības tehnikās.
2. Akvareļa tehnikas apgūšana, izmantojamo materiālu un instrumentu pielietojums.

3. mācību gads

Glezniecības apgūšana ar eļļas krāsām, eļļas tehnikas materiālu pielietošana, gleznošanas pamata gruntēšana.

4. mācību gads

1. Glezošana ar eļļas krāsām, mainoties mācību uzdevumu sarežģītības pakāpei.
2. Individuāla rokraksta izkopšana radošajos darbos, izmantojot apgūtās prasmes.

Mācību priekšmeta gleznošana saturs

Mācību satura apguves secību nosaka MP Glezošana programma, kas ietver pēctecības principu – no vienkāršā uz sarežģīto. Tēmai atkārtojoties, pieaug grūtības pakāpe, mākslas valodas daudzveidība. Mācību uzdevumi veidoti, lai panāktu izglītojamo prasmju un spēju

attīstīšanu – krāsu izjūtas, redzes, acumēra treniņu, glezniecības jēdzienu iegaumēšanu, attīstītu prasmi analizēt un pētīt, kā arī novērtēt savu un citu izglītojamo darba rezultātus.

1. Krāsu mācība:

- a) krāsu nosaukumi, to jaukšana glezniecībā;
- b) lokālā krāsa un tonālās attiecības;
- c) apgaismojums, silti –vēsās krāsu attiecības.

2. Krāsu tehniskās īpašības un materiāli (tempera, guaša, akrils, eļļa, akvarelis).

Krāsu ieklāšana- pastozs, lazējošs, akvarelis – pludināšana, sauss ieklājums. Dažādu materiālu un instrumentu pielietošana.

3. Gleznojamā darba stadijas.

Attēlojamo objektu – klusās dabas – darba skices, kompozīcija, zīmējums, darba pagleznojums, darba nobeigums.

4. Reālistisks gleznojums.

Izmantojot dažādus gleznieciskos paņēmienus, attēlot priekšmetu formu, apjomu, materialitāti, laukumu lokālo krāsu, krāsu tonālās un silti – vēsās attiecības dažādos apgaismojumos, telpiskumu, vienotu darba kolorītu.

5. Glezniecības meistarību darbu kopēšana, atbilstoši mācību programmas prasībām.

6. Abstrakts gleznojums.

Izmantojot klusās dabas uzstādījumu, dažādu kompozīciju risinājumu izstrādāšana un gleznojumu veidošana, ietekmējoties no glezniecības meistarību darbiem (kubisms, abstrakcionisms, fovisms), krāsu un laukumu līdzsvaru akcentēšana, līniju un faktūru izmantošana.

7. Noslēguma darbs.

Prast patstāvīgi uzgleznot klusās dabas kompozīciju, ievērojot glezniecības komponentes:

- a) kompozīcija, zīmējums;
- b) lokālā krāsa, silti – vēsās attiecība un tumši – gaišās attiecības; apgaismojums;
- c) materialitāte, telpiskums, gleznojuma kolorīts, gleznieciskais rokraksts.

Metodes mācību priekšmeta apguvei

- 1. Diagnosticējošā metode.
- 2. Norādošā metode.

3. Sokrātiskā metode.

4. Eksperimentālā metode.

Mācību metodes ietver

mērķu aktualizēšanu, izglītojamo iesaisti radošajā procesā, refleksiju - sasniegto rezultātu analizēšanu, izvērtēšanu, veidojoties atgriezeniskajai saiknei par paveikto.

Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšana

MP Gleznošana vērtēšana notiek 10 ballu skalā, starpvērtējums paredzēts vienu reizi mēnesī. Semestra noslēgumā izglītojamais iegūst mācību pusgada vērtējumu. MP Gleznošana galīgo (noslēguma) vērtējumu veido 4.kursa 8.semestra skates un noslēguma pārbaudes darba vērtējuma vidējā atzīme.

Uzdevumu izpildes vērtēšanas kritēriji tiek izstrādāti atbilstoši izglītības programmas prasībām, t.sk. kursam, pārbaudāmajām kompetencēm.

Izmantojamie avoti

- ✓ Jurjāne, A. Gleznošana. – Rīga: Neputns, 2002.
- ✓ Jurjāne, A. Kompozīcija. – Rīga: Neputns, 2005.
- ✓ Lamberga, D. Klasiskais modernisms: Latvijas glezniecība 20. gadsimta sākumā. – Rīga: Neputns, 2004.
- ✓ Lanerī-Dažāna, N. Glezniecības enciklopēdija. Žanri, kompozīcija, zīmējums un krāsa, stili. – Rīga: Jumava, 2004.
- ✓ Lanerī-Dažāna, N. Glezniecības enciklopēdija. Darbnīcu noslēpumi. – Rīga: Jumava, 2005. Latvijas māksla. 20. gadsimts. – Rīga: Neputns, 2002.
- ✓ Glinisa Bārnsa – Meliša, Meistardarbnīca – akvarelis, Zvaigzne ABC, 2005.
- ✓ Boriss Bērziņš: albums. / Sast. L. Slava. – Rīga: Neputns, 2003.